

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2017/652

av den 29 mars 2017

om det föreslagna medborgarinitiativet med rubriken *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*

[delgivet med nr C(2017) 2200]

(Endast den engelska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 av den 16 februari 2011 om medborgarinitiativet ⁽¹⁾, särskilt artikel 4, och

av följande skäl:

- (1) Genom beslut K(2013) 5969 av den 13 september 2013 vägrade kommissionen registrera det föreslagna medborgarinitiativet *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*. I en dom av den 3 februari 2017 (mål T-646/13) ogiltigförklarade Europeiska unionens tribunal beslutet med hänvisning till att kommissionen inte hade uppfyllt sin skyldighet att motivera beslutet, eftersom den inte hade angett vilka åtgärder i bilagan till det föreslagna europeiska medborgarinitiativet som låg utanför dess behörighet och inte heller skälen till sin slutsats. För att följa tribunalens dom måste kommissionen fatta ett nytt beslut om begäran att registrera det föreslagna medborgarinitiativet.
- (2) Ämnet för det föreslagna medborgarinitiativet *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* är följande: "Vi uppmanar EU att förbättra skyddet av personer som tillhör nationella och språkliga minoriteter samt främja den kulturella och språkliga mångfalden i EU."
- (3) Målen för det föreslagna medborgarinitiativet är följande: "Vi uppmanar EU att anta en uppsättning rättsakter för att förbättra skyddet för personer som tillhör nationella och språkliga minoriteter samt främja den kulturella och språkliga mångfalden i unionen. Häri ska politiska åtgärder på områdena för regionala språk och minoritetsspråk, utbildning och kultur, regionalpolitik, deltagande, jämlikhet, audiovisuellt och annat medieinnehåll ingå, samt även regionala instansers statliga stöd."
- (4) I bilagan till det föreslagna medborgarinitiativet anges särskilt elva unionsrättsakter, som kommissionen enligt det föreslagna medborgarinitiativet bör lägga förslag på, nämligen följande:
 - a) En rådets rekommendation om skydd och främjande av kulturell och språklig mångfald i unionen baserad på artiklarna 167.5 andra strecksatsen och 165.4 andra strecksatsen i EUF-fördraget.
 - b) Ett/en Europaparlamentets och rådets beslut/förordning baserad på artiklarna 167.5 första strecksatsen och 165.4 första strecksatsen i EUF-fördraget om att anpassa stödprogram så att de öppnas för små språkgemenskaper med regional förankring eller i minoritetsställning.
 - c) Ett/en Europaparlamentets och rådets beslut/förordning baserad på artiklarna 167.5 första strecksatsen och artikel 165.4 första strecksatsen i EUF-fördraget om att skapa ett centrum för språklig mångfald för att stärka insikten om hur viktiga regionala språk och minoritetsspråk är och främja mångfald på alla nivåer, varvid centrumet ska finansieras främst av EU.
 - d) En Europaparlamentets och rådets förordning baserad på artiklarna 177 och 178 i EUF-fördraget om att anpassa de allmänna bestämmelserna om EU:s regionalfonder, så att skydd för minoriteter och främjande av kulturell och språklig mångfald inbegrips såsom tematiska mål.

⁽¹⁾ EUTL 65, 11.3.2011, s. 1.

- e) En Europaparlamentets och rådets förordning baserad på artiklarna 173.3 och 182.1 i EUF-fördraget om att ändra förordningen om programmet Horisont 2020 i syfte att förbättra forskningen om det mervärde nationella minoriteter samt kulturell och språklig mångfald kan innebära för den sociala och ekonomiska utvecklingen i EU:s regioner.
- f) Ett/en rådets direktiv, förordning eller beslut baserat på artiklarna 20.2 och 25 i EUF-fördraget för att stärka nationella minoriteters ställning i EU genom att säkerställa att deras legitima intressen beaktas vid val av Europaparlamentets ledamöter.
- g) Verksamma åtgärder baserade på artikel 19.1 i EUF-fördraget för att motverka diskriminering och främja likabehandling, inklusive med avseende på nationella minoriteter, särskilt genom att se över de nu gällande rådsdirektiven om likabehandling.
- h) Ändring av EU-lagstiftningen baserad på artikel 79.2 i EUF-fördraget för att säkerställa i stort sett likabehandling mellan statslösa personer och EU-medborgare.
- i) En Europaparlamentets och rådets förordning baserad på artikel 118 i EUF-fördraget om enhetlig upphovsrätt, så att hela EU kan utgöra en inre upphovsrättslig marknad.
- j) Ändring baserad på artiklarna 53.1 och 63 i EUF-fördraget av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU ⁽¹⁾ för att säkra friheten att tillhandahålla tjänster och att ta emot audiovisuellt innehåll i regioner där nationella minoriteter bor.
- k) En/ett rådets förordning/beslut baserat på artikel 109, 108.4 eller 107.3 e i EUF-fördraget om gruppundantag för projekt som främjar nationella minoriteter och deras kultur.
- (5) Unionsrättsakter för att genomföra fördragen kan antas
- på områdena förbättring av kunskapen om och spridningen av de europeiska folkens kultur och historia, bevarande och skydd av det kulturarv som har europeisk betydelse, icke-kommersiellt kulturutbyte, konstnärligt och litterärt skapande, även inom den audiovisuella sektorn,
 - på områdena utveckling av den europeiska dimensionen inom utbildning, exempelvis genom undervisning i och spridning av medlemsstaternas språk,
 - vid fastställande av strukturfondernas uppgifter, prioriterade mål och organisation, varvid de åtgärder som finansieras måste leda till en förstärkning av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i EU,
 - om särskilda åtgärder till stöd för insatser i medlemsstaterna för att förverkliga målen att påskynda industrins anpassning till strukturförändringar, främja en miljö som är gynnsam för initiativ och för utveckling av företag i hela EU, särskilt de små och medelstora företagen, främja en miljö som är gynnsam för samarbete mellan företag, främja ett bättre utnyttjande av de industriella möjligheter som skapas genom politiken på områdena innovation, forskning och teknisk utveckling,
 - på området forskning och teknisk utveckling i form av ett flerårigt ramprogram där man lägger fast de vetenskapliga och tekniska mål som EU ska uppnå, fastställer relevanta prioriteringar, anger huvudlinjer för verksamheten samt anger det högsta totalbelopp och de närmare villkor som gäller för EU:s finansiella deltagande i ramprogrammet samt fördelningen mellan de typer av verksamhet som ingår,
 - på området rättigheter för tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i en medlemsstat, inbegripet villkoren för fri rörlighet och vistelse i övriga medlemsstater i EU,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

- för att skapa europeiska immateriella rättigheter som ger enhetligt immaterialrättsligt skydd i hela unionen och inrätta central, EU-täckande tillståndsgivning, samordning och övervakning,
 - för att samordna medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om inledande och utövande av förvärvsverksamhet som egenföretagare,
 - för att fastställa vilka kategorier av statligt stöd som får undantas från förfarandet i artikel 108.2 i EUF-fördraget.
- (6) Av dessa skäl ligger det föreslagna medborgarinitiativet, i den utsträckning det syftar till förslag från kommissionen till unionsrättsakter inriktade på att genomföra fördragen på det sätt som avses i punkterna a–e och h–k i skäl 4, inte uppenbart utanför kommissionens behörighet att lägga fram ett förslag till unionsrättsakt för genomförande av fördragen i enlighet med artikel 4.2 b i förordningen.
- (7) En unionsrättsakt för genomförande av fördragen kan inte antas för att stärka nationella minoriteters ställning i EU genom att säkerställa att deras legitima intressen beaktas vid val av Europaparlamentets ledamöter. I artikel 20.2 i EUF-fördraget anges EU-medborgarnas rättigheter. Rättigheterna inbegriper rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten. Enligt artikel 25 i EUF-fördraget får rådet efter en rapport från kommissionen besluta enhälligt i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter Europaparlamentets godkännande om bestämmelser för att stärka eller komplettera de rättigheter som anges i artikel 20.2 i EUF-fördraget. De med hjälp av sådana bestämmelser stärkta eller kompletterade rättigheterna måste dock vara riktade mot andra medlemsstater än den där den berörda EU-medborgaren är medborgare eller mot EU-institutionerna. Genom det föreslagna medborgarinitiativet *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* föreslås en rättsakt som inte innehåller något liknande förbehåll. Den kommer följaktligen att skapa rättigheter som kan hävdas gentemot den medlemsstat där EU-medborgaren är medborgare. Därför kan artiklarna 25 och 20.2 i EUF-fördraget inte utgöra rättslig grund för en unionsrättsakt för genomförande av fördragen för att stärka nationella minoriteters ställning i EU genom att säkerställa att deras legitima intressen beaktas vid val av Europaparlamentets ledamöter. Eftersom den rättsakt som planeras genom det föreslagna medborgarinitiativet *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* i huvudsak torde gälla de nödvändiga bestämmelserna för val av Europaparlamentets ledamöter genom allmänna direkta val, tillkommer det, i enlighet med artikel 223 i EUF-fördraget, den institutionen att göra ett utkast till förslag till de bestämmelser som ska antas, i enlighet med ett förfarande som är likadant i alla medlemsstaterna eller med principer som är gemensamma för alla medlemsstaterna. Fördragen ger således inte kommissionen behörighet att lägga fram ett förslag till en sådan rättsakt.
- (8) Det går heller inte att anta en unionsrättsakt för genomförande av fördragen om verk samma åtgärder för att motverka diskriminering och främja likabehandling, inklusive med avseende på nationella minoriteter och särskilt genom att se över de nu gällande rådsdirektiven om likabehandling. Visserligen är EU-institutionerna, oberoende av verksamhetsområde, tvungna att respektera kulturell och språklig mångfald i kraft av artikel 3.3 i EU-fördraget och att avstå från diskriminering på grund av tillhörighet till nationell minoritet i kraft av artikel 21.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, men ingen av dessa bestämmelser kan vara rättslig grund för någon insats över huvud taget från EU-institutionernas sida. Enligt artikel 19 i EUF-fördraget kan rådet, utan att det påverkar tillämpningen av de övriga bestämmelserna i fördragen och inom ramen för de befogenheter som fördragen ger unionen, genom enhälligt beslut i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter Europaparlamentets godkännande vidta lämpliga åtgärder för att bekämpa diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Denna uttömmande förteckning över diskrimineringsgrunder inbegriper dock inte tillhörighet till en nationell minoritet. Artikel 19 i EUF-fördraget kan därför inte utgöra rättslig grund för en unionsrättsakt för genomförande av fördragen om verk samma åtgärder för att motverka diskriminering och främja likabehandling, inklusive med avseende på nationella minoriteter.
- (9) Av dessa skäl ligger det föreslagna medborgarinitiativet, i den utsträckning det syftar till förslag från kommissionen till unionsrättsakter inriktade på att genomföra fördragen på det sätt som avses i punkterna f och g i skäl 4, uppenbart utanför kommissionens behörighet att lägga fram ett förslag till unionsrättsakt för genomförande av fördragen i enlighet med artikel 4.2 b i förordningen.

- (10) Fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) stärker EU-medborgarskapet och förstärker ytterligare EU:s demokratiska funktion, bland annat genom att föreskriva att varje medborgare ska ha rätt att delta i EU:s demokratiska liv genom ett europeiskt medborgarinitiativ.
- (11) De förfaranden och villkor som krävs för medborgarinitiativet bör därför vara tydliga, enkla och användarvänliga och stå i proportion till medborgarinitiativets karaktär, så att medborgarna uppmuntras att delta och så att EU blir mer lättillgängligt.
- (12) Det föreslagna medborgarinitiativet med rubriken *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* bör därför registreras. Stödförklaringar för detta föreslagna medborgarinitiativ bör samlas in i den utsträckning det syftar till förslag från kommissionen till unionsrättsakter inriktade på att genomföra fördragen på det sätt som avses i punkterna a–e och h–k i skäl 4.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Det föreslagna medborgarinitiativet med rubriken *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* är härmed registrerat.
2. Stödförklaringar för detta föreslagna medborgarinitiativ får samlas in i vetskap om att det syftar till förslag från kommissionen till
 - en rådets rekommendation om skydd och främjande av kulturell och språklig mångfald i unionen,
 - ett/en Europaparlamentets och rådets beslut/förordning om att anpassa stödprogram så att de öppnas för små språkgemenskaper med regional förankring eller i minoritetsställning,
 - ett/en Europaparlamentets och rådets beslut/förordning om att skapa ett centrum för språklig mångfald för att stärka insikten om hur viktiga regionala språk och minoritetsspråk är och främja mångfald på alla nivåer, varvid centrumet ska finansieras främst av EU,
 - en förordning om anpassning av de allmänna reglerna för strukturfondernas uppgifter, prioriterade mål och organisation, så att hänsyn tas till skyddet av minoriteter och främjandet av kulturell och språklig mångfald, varvid de åtgärder som finansieras måste leda till en förstärkning av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i EU,
 - en Europaparlamentets och rådets förordning om att ändra förordningen om programmet Horisont 2020 i syfte att förbättra forskningen om det mervärde nationella minoriteter samt kulturell och språklig mångfald innebär för den sociala och ekonomiska utvecklingen i EU:s regioner,
 - ändring av EU-lagstiftningen för att säkerställa i stort sett likabehandling mellan statslösa personer och medborgare i unionen,
 - en Europaparlamentets och rådets förordning om enhetlig upphovsrätt, så att hela EU kan utgöra en inre upphovsrättslig marknad,
 - ändring av direktiv 2010/13/EU för att säkra friheten att tillhandahålla tjänster och att ta emot audiovisuellt innehåll i regioner där nationella minoriteter bor,
 - en/ett rådets förordning/beslut om gruppundantag för projekt som främjar nationella minoriteter och deras kultur från det förfarande som föreskrivs i artikel 108.2 i EUF-fördraget.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft den 3 april 2017.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till organisatörerna (ledamöter av medborgarkommittén) för det föreslagna medborgarinitiativet med rubriken *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*, företrädda av Hans Heinrich HANSEN och Hunor KELEMEN i egenskap av kontaktpersoner.

Utfärdat i Bryssel den 29 mars 2017.

På kommissionens vägnar

Frans TIMMERMANS

Förste vice ordförande
